

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μάθημα (Επιλογής): **Θεωρία Παιγνίων και Διεθνής Πολιτική**
Εαρινό Εξάμηνο Ακαδημαϊκού Έτους 2025-2026

A. Γενικές Πληροφορίες – Επικοινωνία

Μαθήματα: Θα διεξάγονται κάθε Παρασκευή και ώρες 09.15-12.00, στην Αίθουσα 339 του Κεντρικού Κτηρίου του Πανεπιστημίου (ΚΕΚΤ-339).

Επικοινωνία με Καθηγητές Γιάννη Παραβάντη

- Επικοινωνία: Γραφείο 105 (Κτήριο επί της Οδ. Ανδρούτσου 150), Τηλ.: 210-4142771.
- Ώρες Γραφείου: Δευτέρα, ώρα 13.00-14.00 και Πέμπτη, ώρα 14.00-15.00.
- Ηλεκτρονική Διεύθυνση: jparav@unipi.gr

Επικοινωνία με Αναπλ. Καθηγητής Ευαγόρας Λ. Ευαγόρου

- Επικοινωνία: Γραφείο 202 (Κτήριο επί της Γρ. Λαμπράκη 126), Τηλ.: 210-4142540.
- Ώρες Γραφείου: Τρίτη, ώρα 13.00-14.00 (η συνάντηση μπορεί να πραγματοποιηθεί αφού πρώτα διευθετηθεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).
- Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις: evaghorou@gmail.com / evaghorou@unipi.gr

B. Περιγραφή και Περιεχόμενο Μαθήματος

Το αντικείμενο του μαθήματος εστιάζει στη συσχέτιση της θεωρίας των παιγνίων με τα φαινόμενα της διεθνούς πολιτικής αλλά και με άλλα φαινόμενα της πολιτικής και καθημερινής ζωής. Ειδικότερα, στο μάθημα αναλύεται η μαθηματικοποιημένη δομή και τα χαρακτηριστικά των παιγνίων, με σκοπό αυτά να χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση και κατανόηση των διεθνολογικών φαινομένων όπως η στρατηγική συμπεριφορά των κρατών για εξασφάλιση του μέγιστου οφέλους, οι εξοπλιστικοί ανταγωνισμοί, τα συνεργατικά πλαίσια που διαμορφώνουν τη διακρατική συνεργασία, οι διεθνείς κρίσεις και άλλα. Επίσης, παρουσιάζονται και αναλύονται εφαρμογές των παιγνίων στην καθημερινή ζωή, τον αθλητισμό, την οικονομία και τις επιχειρήσεις. Η ανάλυση στο μάθημα περιλαμβάνει, ορολογία και βασικές έννοιες της θεωρίας στρατηγικών παιγνίων, εννοιολογικές και θεωρητικές αποσαφηνίσεις της θεωρίας παιγνίων, παρουσίαση και ανάλυση των παιγνίων του «Διλήμματος των Φυλακισμένων» και του «Δειλού», χρήση των συγκεκριμένων παιγνίων για την ανάλυση περιπτώσιολογικών μελετών, τις έννοιες των παίκτες, των κινήσεών τους, τις στρατηγικές και τις ανταμοιβές τους. Ακόμη, γίνεται ανάλυση των παιγνίων ταυτόχρονων κινήσεων και παρουσιάζονται οι πίνακες ανταμοιβών καθώς και ανάλυση των παιγνίων σταθερού και μηδενικού αθροίσματος. Επίσης, παρουσιάζονται τα στοιχειώδη παίγνια, όπως το παίγνιο του συντονισμού, η μάχη των φύλλων, το παίγνιο της κότας και το παίγνιο των φυλακισμένων. Επιπρόσθετα, εξηγούνται η ισορροπία κυρίαρχων στρατηγικών, η ισορροπία Nash, η ισορροπία Schelling, παρουσιάζονται τα παίγνια διαδοχικών κινήσεων και τα δένδρα αποφάσεων, η υποπαιγνιακά τέλεια ισορροπία Nash και η αξιοπιστία υποσχέσεων και απειλών. Τέλος, παρουσιάζονται οι συσχετίσεις της θεωρίας παιγνίων με τις οι αποκλίσεις από την τέλεια ορθολογικότητα, τους κοινωνικούς αυτοματισμούς, την επιστήμη της πειθούς, τη διαισθητική κρίση και τη γλώσσα σώματος. Αναφορικά με το περιπτώσιολογικό σκέλος γίνονται ανάλυση των ελληνοτουρκικών σχέσεων στη βάση των παιγνίων του του «Διλήμματος των Φυλακισμένων» και του «Δειλού», παιγνιοθεωρητική ανάλυση της κρίσης της Κούβας (1962), παρουσίαση παραδειγμάτων παιγνίων σε κινηματογραφικές ταινίες, εφαρμογές των παιγνίων στις διαπραγματεύσεων στη διεθνή περιβαλλοντική πολιτική.

Γ. Μαθησιακά Αποτελέσματα και Στόχοι Μαθήματος

- Το μάθημα αποσκοπεί στο να παράσχει στους φοιτητές τα εργαλεία για να αναλύσουν προβλήματα της καθημερινής ζωής και των διαπροσωπικών σχέσεων, της οικονομικής και επιχειρηματικής ζωής, ιδίως όμως της διεθνούς πολιτικής, με εργαλεία της Θεωρίας Παιγνίων.
- Κατανόηση από τους φοιτητές/τριές της θεωρίας παιγνίων και της χρησιμότητας στις διεθνείς σχέσεις.
- Εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την χρήση των παιγνίων για την ανάλυση διεθνολογικών θεμάτων.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, προσαρμογή σε νέες καταστάσεις, προσομοίωση εργασίας σε διεθνές περιβάλλον, λήψη αποφάσεων, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

Δ. Κύριοι Άξονες Διδασκαλίας και Μάθησης

- Παρουσίαση και ανάλυση θεματικών και ζητημάτων που αφορούν στο περιεχόμενο του μαθήματος κατά τη διάρκεια των διαλέξεων (θεωρητική και εμπειρική ανάλυση των παιγνίων με παραδείγματα από διεθνολογικά φαινόμενα).
- Μελέτη και σχολιασμός επιπρόσθετης βιβλιογραφίας που αφορά στα παίγνια και την αλληλοσύνδεση τους με το διεθνολογικό φαινόμενο.
- Χρήση του e-class και ενημέρωση φοιτητών για ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα, επιπρόσθετη αρθρογραφία που είναι αναρτημένη σε αυτό και οδηγίες για την εργασία.

Ε. Μέθοδος Διδασκαλίας

Το μάθημα θα στηριχθεί σε διαλέξεις που θα περιλαμβάνουν ανάλυση και συζήτηση των θεμάτων που άπτονται του αντικειμένου του μαθήματος. Κύριος τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι διαλέξεις, όπου θα υπάρχουν συζητήσεις και στις οποίες όλοι ενθαρρύνονται και αναμένονται να συμμετέχουν. Οι φοιτητές παροτρύνονται να διαβάζουν επιπρόσθετη βιβλιογραφία και αρθρογραφία ιδιαίτερα αυτή που είναι αναρτημένη στο e-class. Αναμένεται ότι οι φοιτητές θα συμμετέχουν στις διαλέξεις και στις συζητήσεις που θα ανακύπτουν σε αυτές. Απαραίτητη προϋπόθεση ενεργούς παρουσίας των φοιτητών στο μάθημα είναι η μελέτη κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

ΣΤ. Βαθμολόγηση – Εξέταση

Το μάθημα θα εξεταστεί με γραπτές εξετάσεις, την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου, σε μέρα και ώρα που θα ανακοινωθεί από τη Διεύθυνση Σπουδών του Πανεπιστημίου.

Προκειμένου να εξεταστεί ο/η φοιτητής/φοιτήτρια στο μάθημα θα πρέπει:

- Να διαβάσει τις σημειώσεις από τις παραδόσεις των διδασκόντων στις διαλέξεις.
- Να έχει μελετήσει την προτεινόμενη βιβλιογραφία και αρθρογραφία του μαθήματος καθώς και τα κείμενα που είναι αναρτημένα στο e-class

Ζ. Προτεινόμενα Συγγράμματα

Osborne, Martin J., *Εισαγωγή στη Θεωρία Παιγνίων*, Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2010.

[Κωδ. στον Εύδοξο: 35241]

McCain, Roger A., *Θεωρία Παιγνίων*, Λευκωσία: Broken Hill Publishers, 2019.

[Κωδ. στον Εύδοξο: 86056102]

Η. Επιπρόσθετη Βιβλιογραφία για μελέτη

- Βαρβαρούσης, Π. (1998). *Στρατηγική των παιγνίων: Συνεργασία και σύγκρουση στις διεθνείς υποθέσεις*. Παπαζήσης.
- Ευαγόρου, Ε. Α. (2012). «Θεωρία παιγνίων και SWOT ανάλυση στην θεωρία και στρατηγική των Διεθνών Σχέσεων: Η ελληνοτουρκική διένεξη μέσα από υποδείγματα». Στο *Τιμητικός Τόμος Ομότιμου Καθηγητή Σωτηρίου Καρβούνη πρώην Πρύτανη Πανεπιστημίου Πειραιώς*. Κέντρο Ερευνών Παν. Πειραιώς: 213-237.
- De Mesquita, B. B. (2011). *Το παιχνίδι της πρόβλεψης*. Ποιότητα.
- Dixit, A., και Nalebuff, B. (1991). *Πώς να Σκέφτεστε Στρατηγικά: Η Εφαρμογή της Στρατηγικής στην Πολιτική, στις Επιχειρήσεις και στην Καθημερινή Ζωή*. Καστανιώτη.
- Gibbons, R. (2009). *Εισαγωγή στη θεωρία παιγνίων*, Gutenberg.
- Allan P., and Schmidt C. (eds). (1994). *Game Theory and International Relations*, Edward Elgar Publishing.
- Alterman, E. (2004). *When Presidents Lie: A History of Official Deception and Its Consequences*. Viking.
- Ariely, D. (2008). *Predictably Irrational: The Hidden Forces that Shape our Decisions*. Harper Collins e-books.
- Baron, J. (1998). *Judgment Misguided: Intuition and Error in Public Decision Making*. Oxford University Press.
- Bradenburger, A. M. and Nalebuff, B. J. (1996). *Co-opetition*. Currency Doubleday.
- Brams, S. J. (2005). *Negotiation Games: Applying Game Theory to Bargaining and Arbitration*. Revised Edition, Routledge.
- Burguillo, J. C. (2010). "Using game theory and competition-based learning to stimulate student motivation and performance". *Computers and Education* 55.2: 566-575.
- Carmichael, F. (2005). *A Guide to Game Theory*. Prentice Hall.
- Cialdini, R. B. (2009). *Influence: Science and Practice*. 5th Edition, Pearson.
- Damasio, A. R. (1994). *Descartes' Error: Emotion, Reason and the Human Brain*. Avon Books, New York.
- De Mesquita, B. B. (2006). "Game theory, political economy, and the evolving study of war and peace". *American Political Science Review* 100.4: 637-642.
- De Mesquita, B. B. (2011). *Το παιχνίδι της πρόβλεψης: Πώς θα διαμορφώσουμε και θα προβλέψουμε το μέλλον εφαρμόζοντας τη λογική του ιδιοτελούς συμφέροντος*. Αθήνα, Ποιότητα.
- Dixit, A. and Nalebuff, B. (2008). *The Art of Strategy: A Game Theorist's Guide to Success in Business and Life*. Norton.
- Dixit, A. and Skeath, S. (2004). *Games of Strategy*. 2nd edition, W.W. Norton and Company.
- Fisher, R. and Ury, W. (1999). *Getting to Yes: Negotiating Agreement Without Giving in*. Random House Business Books.
- Gladwell, M. (2005). *Blink: The Power of Thinking Without Thinking*. Back Bay Books, Little, Brown and Company.
- Goldstein, N. J., Martin, S. J., and Cialdini, R. B. (2008): *Yes! 50 Scientifically Proven Ways to Be Persuasive*. Free Press.
- Jervis, R. (1997). *System effects: Complexity in political and social life*. Princeton University Press.
- Lehrer, J. (2009). *How We Decide*. Houghton Mifflin Harcourt.
- McCain, R. A. (2004). *Game Theory: A Non-Technical Introduction to the Analysis of Strategy*. Thomson South-Western.
- McMillan, J. (1992). *Games, Strategies and Managers*. Oxford University Press.
- Mearsheimer, J. J. (2011). *Why Leaders Lie: The Truth About Lying in International Politics*. Oxford University Press.

- Miller, J. D. (2003). *Game Theory at Work - How to Use Game Theory to Outthink and Outmaneuver your Competition*. McGraw-Hill.
- Navarro, J., and Karlins, M. (2008). *What Every Body is Saying: An Ex-FBI Agent's Guide to Speed Reading People*. HarperCollings e-books.
- Noll, D. E. (2011). *Elusive Peace: How Modern Diplomatic Strategies Could Better Resolve World Conflicts*. Prometheus Books. Amherst, New York.
- Plous, S. (1993). *The Psychology of Judgment and Decision Making*. McGraw-Hill.
- Sandler, T. and Arce D. G. M. (2003). "Terrorism and game theory". *Simulation and Gaming* 34.3: 319-337.
- Schelling, T. (1980). *The Strategy of Conflict*. Harvard University.